

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců Mgr. Ondřeje Mrákoty a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **Bc. L. R.**, proti žalovaným: **1) Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 1292/25, Praha 5, a **2) Pražská správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Trojská 1997/13a, Praha 8, proti rozhodnutím žalované 1) ze dne 15. 10. 2019, č. j. X, a č. j. X, a proti vyrozumění žalované 2) ze dne 30. 10. 2019, č. j. 42013/888741/19/013/303/Bui, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 6. 2. 2020, č. j. 15 Ad 1/2020 - 47,

t a k t o :

I. Návrh žalobce na ustanovení zástupce **se zamítá.**

II. Kasační stížnost **se zamítá.**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného usnesení Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým byla výrokem I. zamítnuta jeho žádost o přiznání osvobození od soudních poplatků a výrokem II. byl zamítnut jeho návrh na ustanovení zástupce.

[2] Kromě námitek do věci samé [žalobou se domáhal zrušení rozhodnutí žalované 1) a vyrozumění žalované 2) ve věci povinnosti uhradit doplatek na pojistném a penále z doplatku (záloh) na pojistném na sociálním zabezpečení] uvádí, že mu bylo upřeno právo na spravedlivý proces, jelikož byl z řízení nezákonně, nespravedlivě a bezdůvodně vyloučen. Zároveň požádal o osvobození od soudního poplatku a ustanovení zástupce v řízení o kasační stížnosti.

[3] O žádosti stěžovatele o osvobození od soudního poplatku soud nerozhodoval, jelikož nynější řízení o kasační stížnosti nepodléhá poplatkové povinnosti (viz usnesení rozšířeného senátu ze dne 9. 6. 2015, č. j. 1 As 196/2014 - 19, č. 3271/2015 Sb. NSS).

[4] Podle § 35 odst. 10 věty první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), může být zástupce ustanoven navrhovatelem, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to nezbytně třeba k ochraně jeho práv.

[5] Soud předně přistoupil k posouzení druhé podmínky. Povinné zastoupení advokátem ve smyslu § 105 odst. 2 s. ř. s. se na toto řízení nevztahuje, neboť předmětem přezkumu je procesní rozhodnutí městského soudu (viz usnesení rozšířeného senátu č. j. 1 As 196/2014 - 19, odstavec 29). Při posouzení podmínek pro individuální osvobození od soudního poplatku a ustanovení zástupce zpravidla nevystávají natolik složité otázky, které by k náležité ochraně práv navrhovatele vyžadovaly kvalifikovanou právní pomoc ustanoveného advokáta. Právě tak tomu bylo i v projednávaném případě, proto soud návrh stěžovatele na ustanovení zástupce zamítl.

[6] Následně soud přezkoumal napadené usnesení městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná. Povinnost soudu rozhodnout o návrhu na ustanovení zástupce s určitým časovým odstupem před vydáním rozhodnutí se vztahuje toliko k rozhodnutí ve věci samé, nikoli k rozhodnutí o procesních otázkách (viz rozsudek ze dne 27. 2. 2020, č. j. 1 As 56/2020 - 13, odstavec 7 a tam citovaná judikatura).

[7] Podle § 36 odst. 3 věty první až třetí s. ř. s. „účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu zčásti osvobozen od soudních poplatků. Přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvlášť závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne.“

[8] Účastníkovi lze k jeho žádosti přiznat osvobození od soudního poplatku tehdy, jestliže jsou kumulativně splněny dvě podmínky: 1) účastník doloží, že nemá dostatečné prostředky, a 2) jeho návrh není zjevně neúspěšný. Přiznat osvobození od soudního poplatku zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvlášť závažné důvody.

[9] Je povinností navrhovatele, aby soudu dostatečně konkrétně popsal své osobní, majetkové a výdělkové poměry a současně aby projevil zákonem požadovanou aktivitu a předložil doklady prokazující jeho nemajetnost. Nesplní-li tuto povinnost, soud jeho poměry z úřední povinnosti nezjišťuje (viz rozsudek ze dne 25. 1. 2005, č. j. 7 Azs 343/2004 - 50, č. 537/2005 Sb. NSS). V projednávané věci je zjevné, že z údajů sdělených stěžovatelem si nebylo možné učinit úplný obraz o jeho (majetkových) poměrech, jeho tvrzení tudíž nebylo věrohodné. Jelikož stěžovatel nedoložil, že nemá dostatečné prostředky, postupoval městský soud již z tohoto důvodu správně, pokud jeho žádosti o osvobození od soudních poplatků nevyhověl.

[10] Pokud městský soud s odkazem na § 106 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, a judikaturu NSS (především rozsudek ze dne 20. 11. 2008, č. j. 6 Ads 35/2008 - 37), zároveň shledal žádost v části týkající se vyrozumění žalované 2) zjevně neúspěšnou, nesplnil stěžovatel v této části dokonce ani druhou podmínku nezbytnou pro osvobození od soudního poplatku.

[11] Jelikož stěžovatel nesplnil podmínky pro osvobození od soudních poplatků, nemohl mu městský soud ani ustanovit zástupce pro řízení (§ 35 odst. 10 věta první s. ř. s.).

[12] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud v souladu s § 110 odst. 1 větou druhou s. ř. s. podanou kasační stížnost zamítl.

pokračování

[13] O náhradě nákladů řízení kasační soud nerozhodoval, jelikož o nich přísluší rozhodnout krajskému soudu podle výsledku řízení ve věci samé v rozhodnutí, jímž se toto řízení končí (§ 61 odst. 1 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. března 2020

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu